

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v ljubljani na dom dostavijo:	K 24—
celo leto	12—
pol leta	6—
četr leta	550
za mesec	2—

v upravnitvene prejemnici:	K 22—
celo leto	11—
pol leta	5—
četr leta	450
za mesec	1—

Dopisi naj se trankirajo. Rekopišči se ne vržejo.

Upravnitvo: Kranjčeva ulica 8, (v nadstropje leve), telefonski 8t. 84.

Nemška nevarnost.

(Ob otvoritvi turske železnice.)

Danes se z veliko slovesnostjo in ob navzočnosti cesarja samega otvoriti turska železница, ki tvori z bohinjsko in s karavansko železnicu tisto veliko prego, ki veže sedaj južno-vzhodno Nemčijo s Trstom.

Zgrajba teh železnic je bila zagotovljena v času Körberjevega ministrstva in zgodila so se pri zgradbi tako velikanska prekoračenja proračuna, da je bilo javno izrečeno zahtevanje, naj preiščejo te stvar sodišča, kar se pa seveda ni zgodilo ...

Cela proga teče po pokrajini: vseskoz agrarnega značaja koder je prav malo ali nič industrije. Te pokrajine absolutno niso v stanu, da jati železnicu toliko zaslužka, da bi se obrat rental, še toliko na, da bi bili pokriti obratni stroški in edino upanje je, da bo železница pristegnila izvoz iz južno-vzhodne Nemčije nase.

Zagotoviti južnovzhodni Nemčiji čim mogoče krajo zvezlo s Trstom — ta je bilo odločilno za zgradbo te železnice in to je tudi deseženo. Bavarska ima danes s Trstom zvezlo, ki je za 150 do 200 kilometrov krajsa, kakor so bile vse dosedanje, in tudi prikladnejša in Bavarski je torej znatno ponaganjo, zlasti ker je nič ne skrbi, kakšni bodo dohodki in izdatki te proge. Nemčija bo uživala dobrote in koristi te železnice, stroške pa bo napisala Avstrija.

Za dogledno dobo je namreč čisto izključeno, da bi nova proga nesla vsaj toliko, da bi bili pokriti stroški, kajti niti tovorni, niti osebni promet ne more biti takoj velik, da bi dohodki železnicice dajali zadostno pokritje.

Tovorni promet se zaradi tega ne bo obnesel, ker okoliš te železnic, ker atrakcijsko ozemlje te proge nič nima toliko industrije, da bi zamogla v zadostni meri alimentirati železnicico. Koroska, Solnograška in Bavarska so agrarne dežele, tam cvete živinoreja, industrije pa je malo in le prav majhen del te industrije se bavi z izvozom v Turčijo.

Nemčija ima velikansko industrijo, ali ta leži v pokrajnah, ki ne bodo nikdar gravitirale na Trst. Tem industrijam je pot v Hamburk, v Marziljo in v Genovo vzlje novi železnicni vender bližji in cenejši, kakor pot v Trst, ne glede na to, da so v Hamburku, v Marzilji in v Genovi za prevoz čez morje razmere vse ugodnejše kakor v Trstu.

Pa tudi od oselnega prometa ni dosti pričakovati. Za potujoče občinstvo nima Trst nobene privlačne sile. Vse sili v Benetke in dalje v Italijo, in tej konkurenči ne bo mogel Trst nikdar kljubovati, z Benetkami se ne bo mogel nikoli kosati. Vsako leto se pelje celo mimo Trsta na tisoče ljudi v Benetke, a kako malo jih je, ki se ustavijo v Trstu. Ljudje potujejo, da vidijo lepe pokrajine, nazivne krasote, posebna mesta itd. a Trst jim ne more ničesar nuditi, že prav ničesar!

Materijelno je čisto izključeno, da bi se velika proga, ki veže Monako s Trstom v doglednem času končkaj rentirala in Avstrija bo moralta leto za letom doplačevati ogromne svote, Nemčija pa bo imela na razpolaganje prijetno zvezlo s Trstom za vse slučaje, ko jo bo potrebovala, kar je vsekakor silno prijetno. Avstrija je zopet enkrat krvala pour le roi de Prusse!

Nemci si od te železnic obetajo silno mnogo, v gospodarskem in v narodnem oziru in zato pozdravljajo novo železnicu z resničnim nadvušenjem, dasi natančno vedo, da se ta železnicna še dolgo let ne bo rentirala. Toda Nemci se ne ozirajo na korist Avstrije, njim je malo mar, da bo Avstrija moralta doplačevati temelj let mnogo milijonov, predno bodo dohodki te železnicice pokrivali izdatke, njim je pred očmi samo ko-

rist vsega nemštva, gospodarska in nacionalna, ki jim jo bo v prihodnosti doresla ta železnicna.

V novi železniški zvezi Nemčije s Trstom vidijo Nemci predor, skozi kateri se bo stekal nemški kapital in nemški živelj v slovenske kraje in v Trst, ter prebivalstvo teh pokrajin podvrgel nemštvu. Nemci upajajo, da bo kapital iz Nemčije ob novi progi ustvaril nova industrijska podjetja, ki bodo dajala zasluzka Nemcem in da se bo trgovine v Trstu polasti nemški živelj v še večji meri kot se je že vsled zaniknosti in nesposobnosti Italijanov. »Deutsche bis zur Adria« to je klic, s katerim je »Grazer Tagblatt« pozdravljal otvoritev turske železnicice in s tem je povedano vse.

Ko so Nemci zahtevali zgradbo železnicice, ki naj veže Bavarsko in Nemčijo s Trstom, so si bili popolnoma v svesti, da hočejo na avstrijske stroške odpreti Nemčijo pot do Adrije in na stroške avstrijske države pospeševati pangermanske koriste. Vsesled nove železnicice se bodo sčasoma ustanovila na potu v Trst vsakovrstna nemška industrijska podjetja, nastale bodo nemške naselbine, nemški kapital bo pokupoval svet in ustanavljal trgovine; nastale bodo nemške šole in nemška državnina in vse to, kar utrija in razširja moč nemštva. In vse to bo cedalje bolj vezano en del Avstrije na Nemčijo. Nemščijo se bo jačilo — plačevala pa bo Avstrija.

Zoper življenje slovenskega naroda je vse to naperjeno. Nas hočejo podprtati, nas hočejo upreči kot živno pred nemški plug, nas hočejo gospodarski ugonobiti, da bi bili tlačeni nemškemu kapitalu in raznaročiti nas hočejo, da bi se mogel nemški živelj razpasti po naših pokrajinih. Nemški medved je svoje tace položil na nas in vsak posamezen Nemec, ki živi na slovenskih tleh, je nemški krempelj v našem mesu. Vsak posamezen Nemec, vsak nemški uradnik, vsak nemški trgovec, vsak nemški obrtnik, vsak nemški delavec je element, ki dela v svojem območju na uničenje slovenstva in čim več se Nemec med nami naseli, toliko večja je nevarnost za naš gospodarski in narodni obstanek.

Nacionajalna in gospodarska nevarnost, ki nam preči vselej nove železnicice od nemštva je vellkanska. Ne bomo je še začutili od danes do jutri, ali vsako najmanjše napredovanje nemštva v naših krajih vsebuje načadovanje slovenstva. Z vsako najmanjšo števno, ki jo otvori Nemec med Slovenci, je utrjena nemška moč, ker je ustvarjena nemška rodinka in se ta živi s slovenskim denarjem.

Po desetih ali petnajstih letih bo prepozno kaj storiti v obrambo slovenstva pred nevarnostjo, ki nam preti od nemške strani. Treba je izdatnega, sistematičnega dela — takoj. Spoznanje, da je vsak posamezen Nemec naš smrtni nasprotnik, to nas mora prečiniti vse, to spoznanje mora prodreti v zadnjo gorsko kočo in samo če bo ves narod izvajal do skrajnosti vse posledice tega spoznanja, se utegnemo vbraniti nemške nevarnosti.

Občni zbor „Kmetijske družbe“.

Celo leto so se že pripravljali na to, ali vendar jim je izpodletelo! Bilo je že hobljanja in rotopanja, kjer da hočejo rešiti ves človeški rod, da se ta železnicna še dolgo let ne bo rentirala. Toda Nemci se ne ozirajo na korist Avstrije, njim je malo mar, da bo Avstrija moralta doplačevati temelj let mnogo milijonov, predno bodo dohodki te železnicice pokrivali izdatke, njim je pred očmi samo ko-

Inškrta vasak dan zvečer izvzemli sedež in praznike.

Inškrta vasak: postavljajoči poti včas na enkrat po 14 vin, na dvačrat po 12 vin, na trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večji inškrtski po dogovoru.

Upravnitvena naj se podložijo narodnemu, reklamacijski, inškrta itd. to je administrativna skupina.

Poznamenka Novitka včas 10 vinarjev.

Na včasnu vrednost bira inškrta vpravljati vrednost narodnemu se ne ozira.

»Barodna tekščara« telefonski 8t. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—	na Nemčijo:
pol leta	13—	
četr leta	550	za Ameriko in vse druge dežele:
za mesec	2-30	celo leto . . . . . K 30—

Vprašanjem glede inškrta naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upavnitvo: Kranjčeva ulica 5 (spodaj), dvorišče levo, telefon 8t. 85.

izbrali so si pone del jek, čes, ta dan mora biti učitelj doma v šoli, le naš bacek, komandiranji kmet, ki se je morda včeraj udeležil »protialkoholnega kongresa«, nam bo najgotovejše pomagal, da tudi to velevalno postojanko našega narodnega gospodarstva dobimo v svoje roke.

Dvorana v »Mestnem domu« se je skoraj napolnila. Bilo je do 300 udeležnikov, med njimi gotovo večina naših pristašev. Občni zbor je otvoril predsednik družbe g. komercijalni svetnik Povše, ki je v daljšem nagovoru pozdravil zborovalec in jih pozivjal k skupnemu delovanju v prospeku narodnega gospodarstva. V imenu deželne vlade je pozdravil občeni zbor vladni svetnik Lachlan, ki se je tekom zborovanja izkazal kot najpristojnejši pristaš naših prečastnih klerikalcev, o čemer izpregovorimo obširnejše pozneje.

Po predsednikovem nagovoru je poročal družbeni ravnatelj g. Gustav Pirce o družbenemu delovanju. Počelo je bilo res zanimivo, in da zadevoljimo svoje pristaše, izpregovorimo o njem obširnejše pozneje.

Prvi se je nato oglasil k besedi g. Domičelj, ki je kritiziral postopanje družbe v zadevi nabave krmne, čes, da bi bila morala dražba kot prvi in edini v to poklicani faktor prevzeti celo stvar. Bilo je vsestranski pritožbi, ki bi bile izostale, tako da bi bila družba storila svojo dolžnost. Udeležniki so železnicu je zborovanje je absolutno nemogoče. Vzlič temu pa zavrnili deželne vlade ne stori ničesar, čaka in čaka, da bi vendar klerikalci dobili premoč. Na odrnu je vse polno ljudstva, poslanec Jaklič in njegova peč sta bila cilj najostrejšim puščanom, ki so letele izmed razburjenega občinstva na predsedniški oder.

Med tem se je na svet prelata Kakana in dr. E. Lampeta zgodila v predsedstvu lumbarija, kakršno se more pričakovati edino le od klerikalcev. Dasiravno je bila večina naša, vzlič temu je dal predsednik na glasovanje, ne da bi ga bil kdo razumel, tri točke dnevnega reda. Sklepalo se je o najvažnejši točki, o letnem računskem zaključku, in drugih enako važnih stvari, ne da bi bil kdaj vedel, zakaj gre. So pač vzdigli roke, kakor je bilo komandirano naprej. Posrečila pa se jim ni glavna točka, na katero so stavili vse svoje upre — volitev občina.

Predsednik je zvonil, zastopnik deželne vlade je molčal, klerikalci so držali že roke kvíšku, ali naši so vedeli, da se tu odloči bitka, napeli so vse svoje moči, in sledil je — razpust občnega zobra.

Zastopnik deželne vlade se je vendar zdramil, proglašil je razpust občnega zobra, a radi njegove »lepe« in tihe slovenščine ga ni nihče čul niti razumel. Vrišč, hrup, petje se je nadaljevalo, skoraj pol ure je trpel, predno so zborovalec pojmili, da je občni zbor razpuščen. In še tedaj se občinstvo ni hotelo raziti. Zastopnik deželne vlade je vpljal, da je zbor razpuščen, a nihče se ni oziral na to, razbili so steklo pri oknu, s surovo silo, s pestimi in morda tudi se s čim drugim so si hoteli priporočiti naši krščanski reševalci narodnega blagra premoč nad zavednim naprednim kmečkim ljudstvom. A vse zastonj! Končno so vendar uvideli, da je ves trud zmanjšal, da jih ne pomaga prav nič, in izmužali so se mož za možem iz dvoran, potepeno, pač drugače, kakor so mislili. Zmagala je zaorila po dvorani naša himna »Hej Slovani!«.

Poraz klerikalcev je bil tako očiven, da ga ne more zatajiti nihče. Naj pišejo, kar hočejo, naj govorijo, kar se jim žljubi, ta blamaža jim ostane večna! Leta in leta so se pričakovati, da jim prinese neomejeno gospodstvo v naši kmetijski družbi, od leta do leta so postavljali stebre za svojo strankarsko zgradbo; toda danes so padli ti stebri v prah, pokazal je zavedni, napredni, stanovsko zavedni kmet, da mu je dovolj klerikalnega gospodstva, da mu je dovolj klerikalne komande — sam svoj hoče biti, sam na svojem svetu svoj gospodar. Zato čast njemu, slava mu!

Hud je bil napad, delali so z vsem pritiskom, toda zmagala je zavest narodno - naprednega kmetovalca, ki je prisel na občni zbor, da tu pove, kje ga želi tisti čevelj, katerega mu je navlekla na nogo klerikalna »narodno - gospodarska politika«. V vsem tem hrupu je bilo jako čudno videti gospoda dr. Evgena Lampeta, ki se je ponižal, do svojih prijateljev naše stranke in jim začel razlagati svoje »dalekosežne« načrte za napred kmetijske družbe, kako skrbno povprašuje, čes, gospodje ali ste v tudi člani. Mož svojih glasov pač ni imel proračunih, ne na papirju ne v resnici. Videle so je, da so morebiti želeli kakega kompromisa, kakih pogajanj; toda našemu potrpljenju so bile tudi stavljene meje. Ko smo videli ono množico zapeljanih, nahujskih, za vsak slučaj pripravljenih ljudi, smo pač rekli: do tod in ne več dalje. In res se je pokazalo, da je strankarska strast klerikalna vodila te uboge nahujskane rewe tako daleč, da so si hoteli pomagati celo s pestimi

tedaj, ko jim je zmanjšalo možgan. Prišlo je celo tako daleč, da smo videli posvečenega človeka, ki je za svojo prednrost občutil neposvečene pesti neposvečenega slovenskega kmeta.

Dr. Evgen Lampe si je skušal pomagati v svoji zadregi z mlekarji, z očitanji in grožnjami, čes, dokler boste nobene podpore niti od dežele, niti od države, zato bodemo že poskrbeli! Hrup je postajal vedno večji in večji. Tu so peli, tam vik in krik, celo osebni spopad, nmožica se rime na oder, klerikalci hočejo zaščititi predsedstvo — zborovanje je absolutno nemogoče. Vzlič temu pa zavrnili deželne vlade ne stori ničesar, čaka in čaka, da bi vendar klerikalci dobili pre

preiskava vojnega sodišča dognala, da je bivši sultân Abdul Hamid zakrivil dogodek 13. aprila. Vključu tem državna oblast nima namena, ga postaviti pred državno sodišče.

A t e n e, 4. julija. Vest »Osman-skega Lloydja«, da je oddelek grškega vojaštva napadel pri Elasonu 2000 Mohamedancev iz Serfidja, ki so bili na potu na žetev v Italijo, dementuje z vso odločnostjo »Agence d' Athene«.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. julija. 1

+ »Duhovniška družba«, tako mislijo prekrstiti klerikale »Kmetijsko družbo«. V svoji kandidatni listi so kmetski popolnomu prezrli. Njih prvi kandidat v »Kmetijsko družbo« je prelat in kanonik Andrej Kalan, torej žlahten kmetovalec. Drugi njih kandidat je dr. Janko Hočvar, po poklicu advokat iz Krškega, torej boljši »kmetski«. Tretji klerikalni kandidat je penzionirani stotnik Kump, ki je na Gorenjskem tako znamenito »kmetoval«, da se bodo še pozni rodomi smejali, torej tretji »kmetski«. Četrtni klerikalni kandidat je župnik Finžgar — torej dober kandidat za »Duhovniško družbo«, ne pa za »Kmetijsko družbo«. Šele zadnji kandidat je posestnik na kmetskih neki Jan, ki pa kot kmetski ne bi znal nikoli zastopati interesov kmeta, temuč le interesu slavnove bisage. Živio S. L. S., ki pri volitvah v kmetijsko korporacijo prezira kmeta.

+ Udeležba ljubljanskih članov pri današnjem občinem zboru »Kmetijske družbe« je bila minimalna. Le par teh članov je bilo tako zavednih, da so svojo nalogo izvršili, da namreč na pomoč pridejo naprednjakom z dežele v težkem njih boju zoper klerikalce. Na ljubljanske člane so imeli klerikale danes najhujšo pikto, čes, »gospoda« je prisla. Najbolj so se rotili če, duhovščina, ki so trdili, da ima le kmetski tukaj zborovati. Te besede so vzbujale velikansko zabavo in pritrjevanje, kajti to je, kar mi hočemo: Pustimo kmetu, da pride v »Kmetijski družbi« na krmilo. To je naš program. V tem geslu pomagajo ljubljanski člani naprednjemu kmetu z dežele, da zmagajo. Meščani imajo ta nesebični interes in nič drugega. Zato so vsa »Slovenčeva« besedilčenja o »gospodi« na občinem zboru »Kmetijske družbe« prazna slama, s katero hočejo prikriti, da bi radi »Kmetijsko družbo« spravili v duhovniške roke, da nikdar več ne bo prišel do besede samostojno misleči kmet.

+ Največji razgrajač in hujščaka na občinem zboru »Kmetijske družbe« je bil dr. Evgen Lampe. Deželnega odbora ni zastopal, ker ta korporacija že več let ne izplačuje redne podpore kmetijski družbi. Kot član dr. Lampe ni mogel priti na občeni zbor, ker ni udružbe. Prišel je torej le v lastnosti razgrajača in hujščaka.

+ Lepo sadove »Slomškove zvezde« smo videli roditi na današnjem občinem zboru kmetijske družbe. Oča in voditelj te odlične korporacije državni poslanec Jaklič je namreč danes dokazoval svojo pedagoško zmožnost s pestjo. On je sunil našega pristaša s pestjo v trebuh, dasi mu ni ničesar prizadejal. Poslanec Jaklič je pač v zavesti, da ga ščiti poslanska unimeta, porabil ugodno priliko in nemoteno spustil svojo jezo nad nedolžno žrtvijo.

+ Dokler boste taki zraven, ne dobite od deželnega odbora ničesar, tako je kričal dr. Lampe našim kmetijskim udom. Klerikale hočejo torej, da $\frac{3}{4}$ udov »Kmetijske družbe« — in toliko je naših pristašev — takoj odstopi in sele potem bo dala dežela, kateri tudi mi plačujemo davke, nekaj za družbo. Ker pa Lampe ve, da se mi ne damo kar meni tebi nič v koži rog vgnati, je skušal danes preslepariti našega kmeta in izvoliti s pomočjo samih duhovnikov, nemurjev v cerkvenih ključarjev v odbor najbolj zagrizene klerikalce, katerim naj bi mi hlapčevali. Dr. Lampe, povemo Vam, da to ne bo šlo tako lahko!

+ Zadnji učitelj mora iz »Kmetijske družbe«! Pod tem gesлом so šli danes klerikale v boj zoper nadučitelja Janko Žirovnika, ki je dolga leta deloval v »Kmetijski družbi«. Vsi klerikalni kmetski voditelji niso vredni, da Žirovniku čevlje odvežejo, kar se tiče zaslug za kranjsko kmetijstvo.

+ Učitelji niso nikoli nič storili za »Kmetijsko družbo«, tako so kakor z enim glasom zarjuli danes klerikale, ko se jih je očitalo, da odričajo učiteljstvo. Najbolj je proti svojemu stanu nastopal — Jaklič.

+ K zadnjim profesorskim imenovanjem na Kranjskem. Premeščeni so: 1. Slovenec enega na drug zavod v deželi, 1 Slovenec iz dežele in 1 Nemec v deželo. Na novo imenovanji so: 4 Nemci in 1 Sovenec in še ta Slovenec je imenovan samo provizorično. Od štirih nanovo imenovanih

Nemcov je samo 1 že kot suplent služil v deželi, ostali 3 so importirani iz Grada, Celovca in Steyra. Skoro za vsa ta mesta so prosili tudi popolnoma usposobljeni Slovenci, ki že dalje časa služujejo v deželi in katere je tudi deželni šolski svet predlagal. Toda nemško nacionalno-minister grof Stürgkh se ni zmenil za predlog deželnega šolskega sveta. Storil je to brez dvoma na predlog tukajšnje vlade. Radovedni smo, kako bo g. deželni predsednik baron Schwarz opravičil ta svoj čin v deželnem šolskem svetu. Ali je mar predlagal imenovanje samih Nemcov na Kranjsko sporazumno z večino deželnega šolskega sveta?

+ Klerikalni shod je bil včeraj dopoldne pri Jeleniču na Zaloški cesti. Shod je bil slab obiskan. Govoril je na njem dr. Lampe, čigar izvajanja ne bodo ostala brez odgovora.

+ Volitve v Mostah so silno poparile klerikalno stranko. Padla je ta obsežna občina in za njo pride celo vrsta drugih. V »Slovencu« se to lažijo s pritožbo zoper veljavnost volitve. Nam bi bilo ustrezeno, če bi se volitve v 3. razredu razveljavile, saj dobimo brez dvoma vseh 6 odbornikov.

A zgodi se ni nobena nepovestnost, ki bi znala nam škodovati, pač pa so klerikale goljufali na vse načine, »Rdeči prapor« se tudi nekaj vznemirja prav brez potrebe. Pravi, da bo treba od Ljubljane zdaj zahtevati, da se sprejmejo moščenski otroci v mestne šole. To je zopet pisal eden, ki razmer prav nič ne pozna, sicer bi vedel, da velik del moščenskih otrok z dovoljenjem ljubljanske občine že zdaj hodi v Ljubljano v solo. Prosimo, da ne iščete prepira, ampak delajte na slogu, da se ne bodo zopet smejali klerikalce.

Baš zato, ker upamo, da bodo narodnonapredni občinski odborniki z onima tovaršema, ki sta pristaša socialnodemokratske stranke, vedno delovali složno pri veliki nalogi, da se sanirajo moščanske razmere, zato opustimo vsako polemiko z opazkami v »Rdečem praporju«, ki jih brez potrebe zdaj dela radi občinskih volitev v Mostah.

+ Tu se že vse neha. Kaker drugod, mora tudi v Kranju kupiti »kolodvorsko vstopnico«, kdor hoče v čakalnicu ali na peron. V Kranju imajo pač dvojezične vstopnice ali nemškutar ne zataji nikdar svejega značaja in se to vidi tudi na kolodvorski vstopnici v Kranju. Na slovenski strani teh vstopnic je ime kraja, oziroma postaje samo nemško natinseno. »Kolodvorska vstopnica Kainburg. Cena 20 vinarjev« se bere na slovenski strani. Za te nemčurške-subjekte torej že več ne eksistira slovensko imenovanje slovenskega Kranja! Tu se že vse neha. To so provokacije, na katere je treba odgovoriti s takimi moraljenimi zaušnicami, da bo kar pokalo. To je stvar obč. sveta v Kranju, članov železne sveta in drž. poslancev.

+ Notarski izpit je napravil dne 3. t. m. v Gradeu g. Franc Kočina, not. kandidat na Vranskem.

+ Iz davné službe na Stajerskem. Davčna oficijala Franc Kranjc in Karel Živko sta postala višja oficijala.

+ Iz železniške službe. V višji plačilni razred pridejo pri prometnem ravnateljstvu: K. Hren, nadrevident; J. Opelka, adjunkt; P. Poc, adjunkt; Fr. Krvina, adjunkt; vsi v Mariboru, glavni kolodvor. Ivan Valent, asistent, Maribor; kor. kol. V. Lahm, adjunkt na Pragerskem; V. Adamič, adjunkt in Karel Indra, asistent oba v Slov. Bistrici. V. Brence, asistent v Poljčanah; T. Pugel, adjunkt v Celju; J. Jirčik, revident v Trbovljah; J. Mohorko, J. Škorjanec in Ž. Kraječik, adjunkt, vsi v Zidanem mostu; J. Grile, asistent v Laščem; A. Agrež, adjunkt v Št. Lovrencu nad Mariborom. Asistent je postal Gašper Dolenc, post. odpravnik v Mariboru (kor. kol.); adjunkt pa Fr. Wuchte, asistent na Pragerskem. Pri strojnjem ravnateljstvu pridejo v višji plačilni razred: ing. M. Kupec, adjunkt; J. Rošker, nadrevident oba v Mariboru in A. Berger, nadkomisar v Ptaju. Pri stavbenem ravnateljstvu pa V. Brabenc, adjunkt v Mariboru. Pisarniški adjunkt je postal F. Stibenek, asistent v Celju.

+ Iz šolske službe. Dež. šolski svet je imenoval bivšo suplentino na Koroški Beli gdč. A. Fažig in za definitivno učiteljico v Šentpetru na Krasu. Na lastno prošnjo so prestavljene def. učiteljice gdč. M. Detela iz Šmartnega na osemrazredno mestno deklisko šolov Ljubljani, gdč. M. Carli iz Nadanjega Selca v Studenu, gdč. A. Dragatin od Sv. Lenarta na Planino in gdč. M. Arh iz Podkraja v Dobešči. Namesto obolelega učitelja, gdč. E. Šusterčiča pride v Vel. Ligojno, gdč. M. Bižjak, bivša suplentinja v Moravčah.

+ »200 × 1000 ali odgovorimo Roseggerju«. Na sobotni naš poziv pod tem naslovom se je priglasilo »Družbi sv. Cirila in Metoda« 17 našrovnih zavednih Slovencev in Slovenc, ki so voljni darovati po 200 K.

V enem dnevu je bilo torej subskribiranih 3400 K, kar zpričuje, da je poziv našel navdušen odmev v vseh rodoljubnih srečih. Zato nas navdaja neda, da se bo v najkrajšem času priglasilo toliko požrtvovalnih rodoljubov, da bo vsota 200.000 K polna. Slovenci in Slovence, domovina je v nevarnosti, vel na branik za vjenočast!

+ Rodoljubom v vspodbubo! Z ozirom na članek »200 × 1000 ali odgovorimo Roseggerju!« so se zavezali plačati »Družbi sv. Cirila in Metoda« deželni poslanec dr. Ivan Or a z en 5 × 200 K = 1000 K (tako vplačal 400 K), dr. Gregor Žerjaj v 200 K (tako vplačal), Adolf Ribnikar v 200 K, Jos. Breznik v 200 K, dr. Fr. Gabršek v 200 K, Ant. Jug v 200 K, dr. R. Mol v 200 K in dr. Jos. Lavrenčič v 200 K. Naj bi našli vsaj tisoč posnemovalcev.

+ Narodni duhovnik za »Družbo sv. Cirila in Metoda«. V proslavo godu slovanskih blagovestnikov in kot prispevki v obrambo slovenskega naroda, ki se nahaja v največji nevarnosti, je daroval naroden duhovnik 200 K »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Narodni duhovniki torej vendarše niso popolnoma izumrl!

+ Ukaz. Mi, kneževstvo in predsedništvo vesoljnega zaplotništva ukazujemo in odrejamo: Plameneči kresovi, plaploajoči nad vrhovi naših gora, spominjajo Nas časov, ko so naši hrabri dedi odbijali z neustrašenim srečem in težko pestjo krvave navale po naši krvi in imetju našem hlepčih divjih Osmanov. Nebo, žareče od krvavih zubljev, svigajočih v noč na čast in spomin prvih svetcev Naše kneževine, spominja nas na ljuto borbo, ki jo bije naš narod pod praporom teh svetcev za svoj narodni obstoj. Žalost v naši duši, da toliko in toliko Slovencev ne more eniti svojih duševnih sil in nima narodnega ponosa ter čuta za samobrambo, narekuje nam, da v tem kritičnem času, ko vpadajo Turki germanske krv v slovensko ozemlje, zbiramo krog sebe trdne čete naših vrlih zaplotnikov. V žalosti javljamo svoji kneževini, da je v izvedbi naših zaplotniških idej in v srđi koncentracije narodnih moči in organizovanju slovenskega naroda padel kot žrtev sredи svojega plodonosnega dela naš neumorni kočevski gubernér Lojze Novak, — žrtev pobojnikov. Toda iz krvi žrtev naj se poraja Slovencem ona doba, ki jo je zasanjal Prešeren v proročkem duhu: Vremena... In v to svrhu in v izpodbudo za nami idočih ter v probudo zaspiah in mlačnih, v veselje svoje zaplotniške kneževine in v svrhu odlikovanja svojih zasluznih vernih odrejamo naslednje: Mojemu finančnemu ministru ukazujemo, da v proslavo prvih svetcev moje kneževine in v spomin nedolžno trpečega draga gega Nam kočevskega gubenerja nemudoma nakaže potom centralne vojne blagajne Naši ljubljeni Ciril in Metodovi družbi iz Mojih kneževinskih davkov v zlatu 600 K brez vračenja takse in kolkov ter brez odbitka rentnega davka. Odlikujem Svoje zveste funkcije odrejam sledenje: Prvo teh pokroviteljini pripade družbi v znesku 200 K na ime in pravice zastopstva Mojega hrabrega vojnega ministra, zaplotniško ekscelenco dr. Iv. Režka, odvetniškega kandidata, tretjo z istimi pravicami na ime Mojega, vsem gubernijskim ekscelencom v zgled stavljenega gubernera Franca Kralja, profesorja v Ljubljani. S tem je Moja kneževska milost račila učiniti in ugotoviti prvo točko svojega programa za drugo zaplotniško leto. Obenem vzradošujemo svoje verno zaplotništvo, da je s to svoto Moja zaplotniška kneževska Milost v enem letu svoji ljubi Ciril in Metodovi družbi darovala samo na pokroviteljinh 1000 K v odlikovanje svojih zvestih državnih funkcionarjev. Dalje zaučujemo vsem guvernerjem Moje rezervatno dopolnene ukaze takoj izpolnit in vsprijeti dopolnene jim dekrete. Novomeška guvernerja smo odslovili ter izločili to ozemlje iz Naše kneževine ter je izročili sovražnemu Nam kralju Zapanosti. Za časa nezmožnosti kočevskega gubernera prevzame vse posole od tamošnjih min. funkcionarjev voljeni namestnik, ki se Nam naznani, da ga potrdimo v uradni moči. Nalagamo obenem z dekreti naslovjenim gubernerjem, da se mi zahvalijo osebno v zaprosni avdijenci na imenovanjih. Ker odhajamo na praznik naših svetcev s svojim dvorom molit in častiti njih grobove, odpade todievne zaplotniško splošni dvorni dine. V nadomestilo pa ukazujemo, da vesoljno zaplotništvo z mojim dvornim vlakom odrine v radovljisko gubernija, da prisostvuje razviju praprora onotnega »Sokola« in se na poda v gubernijski vrt k razveseljevanju. Nedošlim nalaganopravičbo z lastnoročno podpisano

smrtovnico, kolekovane s 50 žalostnimi narodnimi kolkami. Dano v zaplotniški Moji rezidenciji »Hotel Seide« na dan sv. Heliodora drugega zaplotniškega leta. Izvršitev teh ukazov je pod kaznijo. — Ata I., knez vsega zaplotništva.

+ Dejstva in vprašanja. Ob priči »Slavčevek« petindvajsetletnice je pozivljal »Slovenec« svoje somišljenike, naj ne razobesijo zastav. In kdo jih ni razobesil? Klerikale in Nemci! Ali ni to klerikalno-nemška zveza? — Ravnatak je klical »Slovenec« svojim somišljenikom, naj se absenčirajo od te slavnosti. Uršulinke pa so pri odprtih oknih, celo s cerkvenega kora, poslušale petje zbranih društv v Zvezdi. Ali pobožne nene niso klerikalke?

+ Matura na II. državni gimnaziji. Zrelostne izkušnje na tem zavodu so se vrstile te dni od 28. junija do sobote pod predsedstvom g. dež. šol. nadzornika Fr. Huba d. a. K maturi se je bilo priglasilo 37 kandidatov; izmed teh so prestali zrelostno izkušnjo z odliko trije: Fran Peterlin iz Zagorja, Stanko Virant iz Gomilskega na Stajerskem in Janko Vizjak iz Ljubljane; z ugodnim uspehom pa sledelih 29 kandidatov: Fran Dequal iz Ljubljane, Adolp Dostal iz Ljubljane, Fran Gabrovšek iz Rovt, Valentin Gasperčič iz Trsta, Josip Gerwais iz Bedenice na Hrvatskem, Vladimir Gomilšek iz Vidina, Josip Jelenc iz Slavine, Josip Jošt iz Lipovca pri Celju, Ivan Kete iz Vipave, Anton Koder iz Zagorja, Ivan Kranjc iz Podgorje, Fran Kržan iz Ljubljane, Emerik Ločnik iz Borovnice, Rudolf Lojk iz Črnič na Primorskem, Ivan Lovšin iz Ribnica, Fran Maršič iz Globeli pri Sodražici, Anton Pernat iz Št. Lovrenca na Dravskem polju, Josip Ravnik iz Bohinjske Bistrike, Alojz Rodič iz Šentjurja pod Kumom, Anton Selan iz Dobrunj, Ivan Selan iz Štepanje vase, Jakob Širaj iz Metulj pri Ložu, Fran Sustersič iz Horjulja, Alojz Tome iz Ljubljane, Anton Trobej iz Gor. Grada na Stajerskem, Fran Tršar iz Planine, Fran Zeleznik z Orlj pri Krškem, Ivan Žerjav iz Toplice in Slavko Naglič (eksternist) iz Ljubljane.

+ Nemške in nemškutarske šivilje - mojstrice. Piše se nam: Te dni ste objavili vest, da je neka nemškutarska šivilja v Ljubljani rekla slovenski naročnici »slovenska gos«.

Povem vam, da jih ni zlepa takih sramotilk Slovencev in Slovenc, kakov so ravno gotove ljubljanske nemške in nemškutarske šivilje-mojstrice. Svoje učenke in šivilje, ki jim šivajo po 10 ur za beraških par desetice, zmerjajo z najumaznejšimi primiki. Besede kakor »windisches Vieh« (izgovarjajo navadno »Viech«), »windische Trottel«, »Gesindel«, »Rhinozeros«, »dumme Gans«, »Eselsköpf«, »Schweine«, »nichtsnutziges Ungeziefer«, »windische Baraben« itd. Dekleta so teh divjih izrazov tako navajena, da se jim naravnost čudno zdi, če čujejo kako lepšo besedo mesto samega revščanja in zmerjanja. K takim babanom nosijo naše slovenske žene, posebno one, ki imajo dražjo obleko, delat svoja oblačila in potem je čisto načrno, da tudi njim velja večkrat kaka izmed gorj navedenih izbranih psov! Pa še podpirajte nemške in nemškutarske šivilje!

+ Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo je pristopilo družbi sv. Cirila in Metoda kot pokrovitelj.

+ Odmev s »Slavčevek« 25letnici. Kot zadnji pozdrav nam je prispevala sledeča brzojavka: Spominjam se Vas, vrativši se v »matičko Prago« in Vas pozdravljam vse druge brate Slovence.

je podal k domačemu fotografu, ki je vsakemu oskrbel s prizano vervo in natančnostjo njegov »kontrofó, prav več pa je poskusil svojo srečo v srečolovu, kjer so čakali odrešenja premogni krasni dobitki. Navdušeno odobravanje sta izvala »Ljubljanske in »Ribniki Sokole s svojimi nastopi; prvi je krasno proizvajal vaje na orodju, drugi pa na ravnost precizno nekaj prostih vaj; povala, ki sta je oba bila deležna, je bila velezasužena. Vrhunec pa je dne seglo navdušenje, ko je imenom glavnega odbora g. notar Hudovernik v vnesenih besedah orisal pomen »Družbe sv. Cirila in Metoda« in pozival navzoče k ljubavi do dece in do rodne grude. Odgovarjal mu je v prisrčnem govoru g. Valentincič, najstarejši podružnični član, ki je član naše »Družbe« že od njene ustanovitve. Neprisiljena in prisrčna zabava s plesom je trajala do odhoda milih gostov v Ljubljano in na Dolenjsko. Pa še potem se domačini dolgo niso mogli ločiti od prijaznega veselčnega prostora. Lahko rečemo, da Grosuplje še ni video takega slavja; moralni uspeh veselice je nadvse krasen, zaostaja pa tudi ne bo finančni. Prireditelji imajo lahko prijetno zavest, da njih trud ni bil zmanj.

Za vzdržanje strokovnih listov leta 1909 je država dovolila štajerski kmetijski družbi tri tisoč kron.

Volitev župana v Sp. Šiški je bila v soboto in je bil izvoljen za župana posestnik in vinotrežec gospod Anton Pogačnik, njegov protikandidat g. Fran Burger je dobil le 11 glasov. Za občinske svetovalce so bili izvoljeni gg. Edvard Zelenka (ki je tudi županov namestnik), Alojzij Zajc, Ivan Klemenčič, Ivan Zorman, Fran Borštnar in Anton Ojster.

Štajerska kmetijska družba je v zadnji seji centralnega odbora sklenila, da naj država deželi štajerski v ogled pretečemu pomanjkanju krme podeli subvencije 2 milijona kron za nabavo krme potrebnim kmetovalcem.

Okrajne vrte za gojenje gozdnih rastlin namerava osnovati štajerska kmetijska družba križem dežele ter je tozadovno že oskrbela denarno podporo. — Tudi drugod priporočljivo!

Nezgoda. Iz laškega okraja na Sp. Štajerskem se nam piše dne 3. julija: Dne 29. junija — Petrovo — se je podal posestnik Matej Krajnc v Žikovcu pri Laškem trgu na češnjo, da bi jo obiral. A veja se mu vloži in on pade raz drevo na trda tla ter se hudo notranje poškoduje. Toda zdravnik ima še upanje, da okreva. Laški dekan pa je dejal: to je božja kazan, ob praznikih se ne sme češenj obirati. Probatum est!

Kolodvorsko restavracojo na Diavači je dobil g. Anton Dolničar, restavrator v Trbovljah.

Ustanovni občni zbor podružnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Kranju bo v nedeljo, dne 25. julija ob 2. popoldne v gostilniških prostorih restavracije Mayer. Na dnevnem redu je pozdrav predstava pripravljalnega odbora, čitanje pravil, sprejemanje članov, volitev podružničnega odbora. Po končanem zborovanju bo govoril g. dr. Windischer o namenih slovenske trgovske organizacije in delokrogu društva »Merkur«. Dalje g. dr. Marin o poglavitih postavnih določilih za detajlni trgovce. Ob 5. popoldne bo na vrtu Mayerjeve restavracije veselica, pri kateri sodeluje pravski zbor društva »Merkur«. Zeleti je, da se zborovanja ne udeleži samo trgovstvo iz Kranja, marved trgovstvo cele Gorenjske. Ker se bo mnogo pogovoriti o stanovskih zadavah, za to naj bo udeležba številna.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija ima oddati v učna mesta pri rokodelskih obrtih 11 dečkov, ki so zadostili šolskim dolžnostim in izpolnili 14. leto. — Izmed teh želi 6 dečkov se učiti ključavnictva, 2 vrtnarstva, 2 mizarstva in kleparstva, P. n. obrtniki, zlasti oni, ki rabijo vajence v omenjenih strokah, se tem potom prosijo, da se obrnejo na imenovanoto društvo, ki hoče radevje posredovati in ustrezti vsaki želji v tem oziru.

Na idrijski realki je maturiralo 19 dijakov. Izpit jih je napravilo 17 (eden z odliko) eden je odstopil, eden pa je reprobiran za pol leta.

Cvetje iz vrtov matere Germanije. Iz Tržiča se nam piše: Da so naši Cimbri in Tevtoni v prijaznem slovenskem Tržiču vedno visoko viheli prapor germanški, to nam je že z hodečo satiro svoj čas opisal dr. Valentini Zarnik. No pa tisti domači Cimbri in njihove Tusnelde niso bili nevarni ljudje, ker so se odlikovali po gotovi dobroščnosti in resnični gospoljubnosti. Tudi jim njihovo posili - nemštvo ni izviralo iz prepiranja, nego zgolj iz slabe navade, katero jim je večpel v glavo neki Pogatschnigg. Toda časi so se spremeniли. Domaci Cimbri so po privrancih tujev v kot potisnjeni in samo se od strani ponizno gledajo, kaže se privranci velenemški indu-

strijalcu šopirijo v prej njihovi domeni. Pa to ni stvar, ki nas briga; to tekmo v velenemškem natecanju naj ti gospodje med saboj opravijo; nas briga le to, v kolikor so pri tem naši slovenski interesi in pa naša slovenska čast ter varnost našega slovenskega telesa prizadeta. V kolikor je prizadet s tem državni interes, tudi o tem nam ne pristoja ingrena, ker so za to poklicane cesarske oblasti. Naš obračun gre le na to, v kolikor smo, kakor rečemo, mi sami prizadeti! Po noči od sobote (26. junija) na nedeljo pripeljal se je miren slovenski trgovec od Sv. Anko skozi Tržič, da bi se zjutraj v vlakom po opravkih odpeljal proti Kranju. Hotel je prenočiti in se radi tega podal v tukajšnji hotel. Vrata v sobo, kjer je imel prenočiti, bila so zakljena. To pa seveda ni oviral dienega Velenemca Andreja Gassnerja mlajšega, nego ga še spodbudilo k silovitemu nastopu. Zaletel se je z vso silo v vrata, ki so se mu stopry na drugi naskok siloma odprla, da je del ključavnice odletel. Ko zagleda slovenskega trgovca, polasti se ga furur teutonicus, on potegne revolver in zaupije: »Kerl! was machen sie hier, ich will wissen, was sie hier machen, sonst schiesse ich!« Slovensec ga je mirno zavrnil, da ga naj pusti v miru ter odšel v gostilniško sobo. Nadebudni sinko tovarnarja Andreja Gassnerja gre za njim, se vsede izvajajoče k isti mizi, položi pomenljivo revolver na mizo ter reče: »ich will wissen, warum sie die Türe abgespert haben?« Na to mu slovenski gost zopet odvrne, naj miruje in njega ne nadleguje, ker ga to nič ne briga in on ni njegov gospodar. Odgovor na ta mirem poziv so bile psovke: »Kerl, Schwein, gemeiner Kerl; ich bin der junge Gassner!« In takoj je zaničljivo pristavljen: »Was, ich werde sie ohrfeigen, es kostet ja nur 20 K, wir haben's ja; bin ja heute beim Lončar um 90 K. Seet schuldig geblieben.« Ko mu reče slovenski gost ponovno naj ga pušča pri miru, je takoj bahato odreza: »Wir können hier in Neumarkt machen, was wir wollen, wir Deutschen, wir die Hohen, was wir wollen.« Gost mu na to pojasmni, da temu ni tako, ker živijo v Tržiču od nekdaj Slovenci. Tu pa je vzraste! mlademu Gassnerju greben in nadto je dejal: »Wir können alles machen, nachdem Neumarkt deutsch ist und dieses Bissel Slovenen wird unterdrückt, denn die Slovenen sind ja nichts und haben auch nichts! Sie sind auch so ein gemeiner klerikaler (ali slišite očka Gassner, vi prvi po božnjak v Tržiču!) Slovene; eh, was ihr Slovenen, ihr bissel Slovenen, ihr werdet schon unterdrückt werden, wir Deutsche sind 80 Millionen!« Ko ga slovenski gost vpraša, kako more to biti, ker temu ni tako, saj še cela Avstrija nima toliko prebivalcev, da torej ni moči govoriti o 80 milijonih Nemcev v Avstriji, pa odvrne pangerman Gassner očitno in samozavestno: »In Oesterreich und im Deutschen Reich zusammen sind wir so viele, weil wir zusammen halten, Sie werden auch noch ein Deutscher werden!« Napadani Slovenec odvrne, da se to ne bode nikdar zgodilo, ker je on in bode vedno ostal Slovenec. Na to pa je padel značilen Gassnerjevi odgovor, ki da marsikaj misli: »Also halt ein reichsdeutscher Untertan!« (Opomba: uredništvo: radi podobnih izrekov preganjajo v Zagrebu Srbe po § 58. kaz. zak.) — Na to so sledile zopet psovke: »Schwein, gemeiner Kerl; ich werde sie ohrfeigen, es kostet ja nur 20 K, ich werde sie boxen, dass sie blau unter den Augen werden itd., pri čemer se je tudi toliko spozabil, da je v istini Slovenec dejansko po lici udaril, na kar je seveda dobil zaslužen primeren odgovor. Končno je pa mladi Gassner še svenčano izjavil: »Hier ist ein deutscher Ort; mein Vater (stari Andrej Gassner) lebt zwar auch von Slovenen, doch wir Deutsche werden aber den Slovenen doch zeigen, wir werden sie schon unterkriegen!« Padlo je še nekaj poštenih nemških psovki in velemošči mati Germanija je lahko ponosno zrila na svojega junaškega sinčka. — Kako je poslanec Malik k rekel v svoji nemški neotesanosti o naših Slovenih v parlamentu? Pojte, pojte, poglejte sami sebe, vi dozdevni Herrenvolk! In pa vaša pan-germanska domišljavost, ki mislite, da Slovani res niso za drugega tukaj, nego da jih vi, nemški »olikanci«, opljujete in gospodarsko izkorisčate, konečno pa še politično uničiti hočete, da bi potonili v požrešnih valovih nemškega morja! In pa to vaše škilenje preko meja črnožoltih klobov, kadar ste sami med sabo, dočim stresate na Dunaju svojo največjo hinavščino v poglavji lojalitet! Pojte, pojte! Nesramni pisuni v »Deutsche Stimmen« naj pa še nadalje izlivajo iz svoje golide smrdljivo gnojnico nad nami Slovenci, če najdejo v nas le najmanjšo primerico zgoraj opisanim nastopom Andreja Gassnerja mlajši. Iz Tržiča! Koristno je pa le vedeti, da Vsenemci a la

Gassner v Tržiču žive, se pasejo in debele ob slovenskih groših in žuljih, da to celo javno pripoznavajo, obenem se pa ne sramujejo žugati nam Slovencem pogin. O saj je prav tako; Slovenci smo še premalo tepeni po Nemcih in vladu; kadar bode pa meira nasprotnega nasilja polna, bode pa morda prepozno, da bi se spamečovali in skupno nastopili proti skupnemu narodnemu in gospodarskemu sovražniku in uničevalcu naših lastnih interesov. Res, žalostna namajka!

Na e. kr. gornji gimnaziji v Celju bilo je v šolskem letu 1908/9 ob pričetku 333 rednih, 5 privatnih slušateljev ter 14 učencev pripravljalnem tečaju; ob koncu šolskega leta pa 319 rednih, 5 privatnih in 12 učencev v pripravljalnem tečaju, za vsem torej 336 frekvantov. — Poučevalo je mimo ravnatelja 13 profesorjev, dva suplenta, en vadniški učitelj in dva postranska učitelja. — Izmed obiskovalcev bilo je po narodnosti: 85 Slovencev, 249 Nemcev (?), en Čeh in 1 Italijan. Po veroizpovedanju je bilo: 308 rimsko-katolikov, 27 protestantov in 1 Žid. Po domovju je bilo 228 Štajercev (iz Celja in okolice 132), 23 Kranjev, 6 Primorcev in 7 Korošcev; ostali bili so iz drugih dežel, samo iz Nižjeavstrijskega 39 (Studentenheim!). Napredek: 47 z odličenim, 234 z dobrim in 30 z nezadostnim uspehom. 16 učencev ima ponovljini izpit, 3 pa so nerodovani. Štipendij znašala je K 8978 65 v. K maturi se je priglasilo 41 javnih osmošoleev. Ustvari izpiti pričeli so se danes 5. julija pod predsedstvom e. kr. deželnega šolskega nadzornika Petra Končnika.

V Ormožu priredita 8. avgusta podružnici sv. Cirila in Metoda veliko ljudsko veselico. Sosedna društva se prosijo, da se pri svojih prireditvah na ta dan ozirajo, ter skrbe za mnogobrojno udeležbo v Ormožu.

Ogenj. V četrtek zvečer je pogorela hiša posestnika Heda v Metavici pri Mariboru. Pogorela je večinoma tudi vsa oprava, obleka in življenje. Škoda znaša blizu 2000 krov in je le deloma krita z zavarovalnino. Vzrok ognja neznan.

Slovenski dijaki in dijakinje, ki bodo iskali za bodoče šolsko leto stanova v Mariboru, dobre pojasnila in naslove pri slov. trgov. društvu v Mariboru. Zglase naj se pri trgovcih M. Berdajs, Zofijin trg ali V. Weixl, Gospodarska ulica.

Igra narave. Na nekem vrtu v Zibiki pri Šmarju na Štajerskem je pognal srednji etet žlahtnega ognječa, ko je odevel, neposredno iz sebe 10 novih etetov, ki so sicer nekoliko manjši, a vendar popolno in krasno razviti.

Nesreča. Na Petrovo se je pripeljal v Velikovec posestnik A. Hermeter iz Šmarjete. Pred Lassnikovo mesarijo je skočil pred mladega konja nek pes in ga tako opaslil, da je pri prvem potegu prevrnal voz. Hermeter, njegova hčerka in hlapec so padli v izloženo okno. Pri tem so dobili tako poškodbe, da je hlapec umrl isti dan in popoldne, Hermeter pa drugi dan v celovski bolnici. Hčerka pa se je ob steklu precej močno obreza.

Matura na pazinski gimnaziji. V sredo so dovršili na pazinski gimnaziji zrelostne izprite. Delalo jih je 21 dijakov, med njimi je bilo 10 Slovencev in sicer Ankele, Bunc, Cvenki, Finžgar, Sukanc, Metlika, Novak, Samec, Valenčič in Žakelj. Prihodnje leto odideta dva profesorja in sicer prof. Žica, kot nadzornik ljudskih šol na otoke in prof. Bergić, kot ravnatelj nove realke na Voslensku.

Srečanje. Prvi dobitek kreditnih srečk v znesku 300.000 krov je dobila št. 75 v ser. 3151, 60.000 krov št. 74 ser. 2478, 30.000 krov št. 52 ser. 2714, po 10.000 krov št. 30 ser. 1493 in št. 19 ser. 3408, po 4000 krov št. 84 ser. 3408, št. 36 ser. 3762 in po 3000 krov št. 73 ser. 1617, št. 98 ser. 3762 in št. 61 ser. 3868. Pri zrebanju dunajskih komunalnih srečkah iz leta 1874 je dobila prvi dobitek 300.000 krov št. 52 ser. 2471, 20.000 krov št. 63 ser. 1374, 10.000 krov št. 7 ser. 877, po 2000 krov št. 9 ser. 343, št. 84 ser. 644, št. 70 ser. 877, št. 21 ser. 1340 in št. 63 ser. 2183. Pri zrebanju srečk avstrijskega Rdečega kriza je dobila prvi dobitek v znesku 300.000 krov št. 43 ser. 330, 2000 krov št. 7 ser. 9162 in po 1000 krov ste dobili št. 12 ser. 2002 in št. 3 ser. 6324.

Promet tujcev v Ljubljani mesečna junija. V zadnjem mesecu je prišlo v Ljubljano 5349 tujcev — 123 več kakor prejšnji mesec in 1317 več kakor lani meseca junija. Od teh se je nastanilo v hotelu Union 924, Slon 815, Lloyd 493, Cesar avstrijski 266, Ilirija 245, Južni kolodvor 221, Malič 191, Štrukelj 190, Bavarski dvor 139 in v ostalih gostilnah in prenočiliščih 1865 tujcev.

Izkaz živine, zaklano v mestni klavniči in mesa upeljanega od 13. do 20. junija 1909. Zaklano je bilo

76 volov, 8 krav, 10 bikov, 88 prašičev, 264 telet, 44 koštronov in kozlov in 133 kozličev. Upeljane živine je bilo 1 prašič, 15 telet, 1 koštron in 3 kozliči. Mesa je bilo upeljanega 516 kg.

Izkaz posredovalnico slov. trgovske društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejmo se: 4 knjigovodje, 4 kontoristi, 3 poslovodje, 10 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 4 pomočniki špecijske stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 3 blagajnicarke, 5 kontoristinj, 9 prodajalk. Službe iščejo: 4 knjigovodje, 3 kontoristi, 1 poslovodja, 1 potnik, 30 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika železniške stroke, 3 pomočnikov manufakturne stroke, 6 pomočnikov špecijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 9 kontoristinj, 11 blagajnicarck, 10 prodajalk. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti majhnim odškodnini.

Grand cirkus „Orpheum“, ki je otvoril v svojem udobno razdeljenem šotoru z okusno opremljenim odrom v Laternovem drevoredu v soboto svoje redne predstave, je občinstvo povsem zadovoljil. Družba se odlikuje z izbornimi telovadci, med katerimi zasluži posebno poohvalo plesalka na žici in obenem izborna telovadkinja in akrobatinja Amalija, ter mlada, reskrepka in urna akrobata Kurt in Bela. Dobre so točke žonglerjev, presečajoči kitajska čarodejstva in razveseljujoči humoristična proizvajanja muzikalnega klovna. Tudi prikaz na konjem in psi vzbuja s svojimi umetnimi in nevarnimi točkami splošno pozornost. Točen in eleganten spored, izboren nastop in umetno izvajanje igralcev zadovoljuje povsem obisk tega podjetja.

Prijeti sraki. Ko je prišla v sobo v letu 1861 v Ihanu rojena Marijana Gorščetova iz izkuhu na Radeckega cesti, je z mize izmaknila dve kronci, misleč da je nihče ne vidi. Toda bila je opažena in izročena policiji. — Tudi 21letno Marijo Bizjakovo rodom iz Dobrunj je policija aretovala, ker se je dognalo, da je pred 14. dnevi ukradla na Karolinski zemlji nekemu kročaju iz denarice 10 K denarja, svoji prijatelji pa 6 K vredno krilo. Obe stare bili že predkaznovani in izročeni sodišču.

Z održa padla. V soboto popoldne je padla pri zgradbi šole v Rakovniku s 4 metre visokega odrša samskega delavka 51letna Frančiška Jerasova, rodom iz Doba ter je zadobila pri padcu take notranje poškodbe, da so jo morali z izvoščkom prepeljati v deželno bolnišnico.

Pes je popadel za deželno bolnišnico samskega brezposelnega brivskega pomočnika Ludvika Perka in ga na desni nogi telesno poškodoval. Pes je bil brez nagobčnika ter je njegov lastnik neznan.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 8 Kočevarjev. — V soboto je šlo v Ameriko 25 Hrvatov in 3 Slovenci, nazaj je pa prišlo 110 Hrvatov in Slovencev. V Heb je šlo 35 Hrvatov, v Inomost jih je šlo 25, v Buchs pa 40. Na Dunaj se je odpeljalo 2

Umrli so v Ljubljani.

Dne 1. julija: Jožeta Domanjko, usminka, 27 let, Radetskega cesta 11.
Dne 2. julija: Marija Jaklič, zasebnica, 63. let, Barbarska steza 6. — Marija Justin, kuharica, 49 let, Brez 16.
Dne 3. julija: Tomaz Richteršič, mizar, 82 let, Marije Terezije cesta 10.
V deželni bolniči:
Dne 29. junija: Helena Radmelič, čuvaj, žena, 32 let.
Dne 1. julija: Grgo Jiličič, zidar, 60 let, Toma Kraljič, zidar, 18 let, Jurij Brozovič, zidarski polir, so bili povočeni na železnici pri Lazah.

Zitne cene v Budimpešti.

Ore 2. julija 1909

Tovarstvo

Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 1346
Rž za okt. 1909 za 50 kg K 976
Koruzza za julij za 50 kg K 769
Oves za okt. 1509 za 50 kg K 771

Efektiv.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 3002'. Srednji srednji tlak 736'0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo
3. 1. zv.	7365	151 sl. jvzhod oblačno		
4. 2. zv.	7335	147 brezvetr.		
5. 2. pop.	7372	159 sr. jvzhod del. jasno		
6. 2. zv.	7370	166 sl. szahod jasno		
7. 2. zv.	7372	118 sl. jvzh.		
8. 2. pop.	7.62	250 sr. vzvzh.		

Srednja včerajšnja temperatura 17.1° norm 19.3° in predvčerajšnja 14.9; norm. 19.3°, Padavina v 24 urah 5.2 in 0.0.

Zahvala.

V pretužnih, težkih dneh, ki so nam bili usojeni pred in po bridi izgubi nepozabnega nam soproga, cete, ozircma tasta, gospoda

Franca Sartoryja

se prav iskreno zahvaljujemo vsem g. zdravnikom, posebno g. primariju dr. Šlajmerju in usmiljenim sestram tuk deželne bolnice za njih obilni trud, postrežbo in tolažbo, s katero so nam bili naklonjeni v tako obilni meri.

Srčno zahvalo izrekamo tudi deputaciji c. kr. poštini uslužbenec in vsem udeležencem, ki so v tako obilnem številu izkazali pokojniku zadnjo čast, takor tudi vsem darovalcem vencev in prekrasnega šopka.

Posebna zahvala pa bodi slav. Kat. društva rokodelskih pomočnikov, specijalno pa tudi slavnemu slov. delav. pevskemu društvu "Slavec" za sreča tolazeče žalstine v pregrinljivo slovo.

Vsem iskrena hvala!

V Ljubljani, dne 5. julija 1909.

Globočko žaluječa rodbina.

Dobro ohranjen, kompletnej

biljard

(Seifert i sinovi) se cenó proda.

Vpraša se v upravnosti "Slov. Naroda".

2456-8

Trgovina

z mešanim blagom na deželi se da tako v najem ali pa se tudi preda s hišo ter lepim vrtom vred.

Poizve se pri Antonu Kuštanu,

Šmarje pri Ljubljani.

2460-4

Dacar

debi tako službe pri pogoditvenem društvu za užitino v Ribnici, za oddelek Sodačica. Plača po dogovoru.

Prošnje z dokazili sposobnosti se naj pošloje do 15. julija 1909 na načelništvo pogodbenega društva v Ribnici.

2510

H. Volk

v Šoštanju, Štajersko

Kemična

pralnica

urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko se priporoča za snaženje 1082 vsakovrstnih oblek itd. 18

Sprejemalnica za Ljubljano pri I. Magdiću

krejčeva, Miklošičeva cesta št. 10.

Izdajatelj in odgovorni urednik Koste Fustavljemšek.

Dva dobra

sedlarska pomočnika

sprejme tako proti dobrini plati Franjo Engelo mlajši v Kodenju. 2505-1

Učenec

so sprejme v trgovini 2512 : Valentín Lupuine v Idriji.

Prostovoljec

pri bramboreh (1909-1910) ki želi pristopiti k pešpolku, bi menjal s prostovoljcem kakega pešpolka.

Ponudbe pod "S. 462" pošta Giuseppe, Trst, 2511

Večja množina

ledu

se preda. Vsa ledenoia ali pa tudi v brentah. 2515-1

Naslov v upravnosti "S. Nar." 2511

Drobne, suhe

kamilice

kupim.

Vzorce pošlji na C. F. Schubert, Gradec, Murplatz 10. 2451-3

„The Gresham“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

pod nadzorstvom c. kr. avstrijske in angleške vlade.

C. kr. avstrijska vlada je v varnost avstrijskih zavarovancev pripomnila

2 enonadstropni hiši

so preda. Vpraša se na Poljani cesta 5. 2460-3

V Zagrebu so naradi posla v drugih podjetjih prede mi da v najem v bližini kolarmesami, in velikim sprajnjem sklepaličkom, kjer je v obratu velika tegatina s stavbnim lesom, deskami, devami, premogom, senom in slamo. Več pove Jakob Hrkal, Zagreb, Ilica 189. 2509

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518

mlad, izvezban manufakturist in železničar, dobro vpeljan po Kranjskem in Gorjaku, želi pri slovenski boljši hiši monta stalnega potnika.

Vprašanje se prosi naslavljati do 10. m. pod "Polnik 22" Ljubljana, poštno ležede. 2518</